1852. Nº. 6.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

DINGSDAG, 20 JANUARIJ.

Deze Courant kost in het ½ jaar ƒ1-60, buiten Assen vrachtvrij ƒ1-75; de advertentiën van 1-5 regels ƒ1 en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt. — Boekaankondigingen 20 pct. rabat. — NB. Advertentien voor de 1e bladz. kunnen Maandags en Donderdags uiterlijk tot 6, die voor de 4e bl. tot 10 ure 's avonds aangenomen worden.

Bij deze Courant wordt een **BIJVOEGSEL** uitgegeven.

De Commissaris des Konings in de Provincie Drenthe,
Gelet op art. 111, 125, 130 en 131 der wet van 8 Januarij 1817 (Staatsblad no. 1), benevens art. 36 der wet van 27 April 1820 (Staatsblad no. 11), gelijk mede op de verdere betrekkelijke voorschriften;

Besluit:

De zittingen van den Militieraad in deze Provincie, voor de ligting van 1852, zullen worden gehouden te Assen en aanvangen op de volgende dagen, als:

de eerste zitting op maandag den 9 Februarij 1852;
de tweede „ „ maandag den 22 Maart „
de derde „ „ dingsdag den 13 April „
de vierde „ „ vrijdag den 30 April „

Art. 2 enz. Extract dezer (art. 1) zal worden opgenomen in de *Drentsche Courant*.

Assen, *den* 19 *Januarij* 1852.

De Commissaris des Konings voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK.

Nederland.

18 *Jan.* De bijeenkomst van de Eerste Kamer is tot 28 dezer uitgesteld.

— In een particulieren brief uit Batavia wordt gemeld, dat de Luit-Generaal Hertog van Saxen-Weimar om zijne gezondheid Java verlaten en naar Nederland terugkeeren zal; hij zou reeds met de mail van December vertrekken, en kon dan in Februarij reeds hier aankomen.

Batavia.

Uit een brief van den resident van Palembang, dato 19 September, blijkt het volgende omtrent den stand van zaken in de binnenlanden. Daar de uitbreiding van den opstand rondom Lahat het gevaarlijkste was voor Palembang zelf, trok de resident met de manschappen derwaarts, viel de punten door de muiters bezet aan, met de 5de comp., onder bevel van maj. *Meis*, nadat aan de landzijde de versterking omsingeld was, met dat gevolg, dat zij binnen 10 à 12 minuten genomen werd, en den vijand geen anderen weg overbleef, dan om zich van den 30 à 40 voet hoogen rivieroever af te werpen, en zich zwemmende te redden. De uitwerking van dit gevecht, dat slechts één inlandschen soldaat kostte, terwijl het verlies des vijands 25 dooden en gekwetsten bedroeg, is zeer voordeelig geweest, daar men zeggen kan, dat daardoor de opstand aan deze zijde geheel is gesmoord. — Den 21sten vertrok de resident naar Rebing-Regie, kwam aldaar op den 24sten aan, had onderweg eene versterking des vijands stormenderhand ingenomen, waarbij 14 man gewond werden, had Goenong-Karta, het brandpunt van den opstand in de Kikim in de asch gelegd, en rukte vervolgens naar de Doussons Rantoe Renang en Troessan, om de omstreken meer en meer te zuiveren. De aanhang van Radja *Riang Alam* begon van lieverlede te verloopen. De laatstst ingekomen berigten maakten gewag van de inneming en verwoesting der gemelde Doussons. — Majoor *Pison* hield met nagenoeg 200 man de omstreken van Lahat zuiver en in rust. Na den straks vermelden verkenningstogt in de Lampongsche districten, heeft de gezaghebber den vijand tot tweemaal verslagen. De hoofdversterking der muitelingen Merambang, gelegen op een steilen bergrug; ongeveer 400 voet boven de oppervlakte der zee, werd stormenderhand ingenomen en in de asch gelegd. Middelerwijl was de oproerige *Marga Dantaran* tot inkeer gekomen, en had de bevolking, door schrik bevangen, zich overgegeven. De gezagvoerder nam maatregelen om nu langs den vredelievenden weg de rust te herstellen. Op deze togten hadden de troepen slechts 4 gekwetsten en 1 gesneuvelde verloren, terwijl de 1sten luitenant der infanterie *van Heemskerk*, ten gevolge van vermoeijenis is bezweken. Onder de hulptroepen deden zich eenige gevallen van cholera voor, en daar deze ziekte in den omtrek van Telok-Betong zich had vertoond, bestond het voornemen, om de hulptroepen naar hunne kampons en de expeditionnaire troepen naar Java te doen terugkeeren. Latere berigten van den resident van Palembang bevestigen den gunstigen indruk door de voormelde overwinningen te weeg gebragt. In de Kikim begint men zich ook te onderwerpen. Onderscheidene hoofden hebben zich tot den controleur van den Bossche gewend, om vergiffenis te erlangen. De communicatie is weder geopend.

Buitenland.

18 *Jan.* De nieuwe Fransche constitutie werd op 15 dezer door den Franschen *Moniteur* openbaar gemaakt en heeft de volgende grondslagen: »De President der Republiek, voor tien jaren benoemd, is bekleed met al de attributen in de Monarchie, aan het Koningschap toegekend, zoo als het kommandement over de troepen te land en ter zee, het regt, om tractaten te sluiten, de benoeming van ambtenaren, enz., enz. De eed van gehoorzaamheid aan de constitutie en van trouw aan den President, is door alle beambten, zonder onderscheid, af te leggen. De President heeft ten allen tijde het regt, om een beroep te doen op het volk. Het aanbieden van wetten, alleen het regt van het gouvernement. Een Senaat van 80 a 150 onafzetbare leden. De President der Republiek kan aan die leden dotatiën toewijzen. Eene Wetgevende Vergadering van ongeveer 260 leden, zonder tractementen noch schadeloosstellingen, en benoemd door het algemeen stemregt, zonder voorwaarden van census of domicilium. Een Staatsraad van 50 leden, ieder met een tractement van 25,000 francs. Zittingen van de Kamers voor den tijd van drie maanden. Tijdelijke regering van den Senaat en de Ministers, bij overlijden van den President, totdat de natie een anderen President kiest, en het regt van den President, die het gezag in handen heeft, om, bij geheime acte, den man aan te wijzen, wien hij waardig acht, om de meeste stemmen der natie als zijn opvolger te ontvangen." De constitutie treedt in werking als de staatsligchamen zijn georganiseerd, en daarom is het tijdstip daarvan nog niet te bepalen. De Redacteurs der dagbladen, die gewis niet het minst naar de constitutie verlangden, zijn zigtbaar uit het veld geslagen, want zij lezen daarin geen woord over de pers. Het lot van deze zal door eene bijzondere organieke wet worden geregeld, maar wanneer? Dat weet niemand. De organisatie der nationale garde is bijna gereed. Elk bataillon zal niet meer dan 1200 man tellen. Zij erlangt eene andere uniform en een veel strenger dienstreglement. De gardes laten zich als gehoorzame kinderen ontwapenen. — Te Madrid is onder de troepen een oproer uitgebarsten, begonnen doordien eenige dronken soldaten 's nachts twee jaren afslag van hun diensttijd vorderden ter zake van de blijde geboorte eener erfgename van de kroon. Den 7 en 9 dezer was de onrust nog niet bedwongen. Drie Generaals zijn uit het land gebannen. Generaal *Narvaez* wordt door de politie bewaakt. — In de Kamer der Noord-Amerikaansche Afgevaardigden is levendig gesproken over de ontvangst van *Kossuth*. Sommigen meenden dat *Kossuth*, officieel in dat congres voorgesteld, zou beteekenen eene huldiging van zijne non-interventiebegrippen. Er is echter besloten, dat de President der Vergadering den Hongaar zal binnen leiden en zeggen: »Wij stellen voor aan den Senaat der Vereenigde Staten *Louis Kossuth!*" Daarop staan de senatoren op en de President noodigt *Kossuth* uit, om te gaan zitten.

Verkorte berigten.

18 *Jan.* De Minister van Justitie heeft eene circulaire uitgevaardigd, om de ambtenaren van politie en justitie aan te sporen, om zorgvuldig de hand te houden aan de verordeningen, betreffende het bewaren en behandelen

van buskruid. — Volgens den *IJ- en Amstelbode* zouden de stoomwerktuigen ter uitmaling van het Haarlemmer Meer zeer groote herstellingen vorderen, welke de eene na de andere zouden ondernomen worden en waardoor de droogmaking van het Meer minstens voor drie jaren zou worden vertraagd; dit is te meer te betreuren, omdat het water hand over hand in het Meer toeneemt. — De Herv. kerken te Zwolle zijn met de naast dezelve staande en aan dezelve behoorende huizen tegen brandschade verzekerd voor *f* 300.000. — Ds. *Siblez* van Steenwijk heeft voor het beroep naar Harderwijk bedankt. — In de vorige week is in Friesland wederom last gegeven tot het dooden van 86 runderen ter zake der longziekte; totaal 3297. — In 1851 zijn te Harlingen direct uit zee geärriveerd 529 en van daar naar zee vertrokken 546 schepen. — De Regtbank te Leeuwarden heeft zekere *B. C.*, beschuldigd van medepligtigheid aan den bekenden diefstal aldaar van een kistje met gouden voorwerpen, te dier zake veroordeeld tot 18 maanden gevangenisstraf. — Op het drietal, door de Christ. Afgescheidene gemeente te Grootegast opgemaakt, is o.a. ook geplaatst Ds. *Sijpkens* van Meppel. Den 13 dezer is op het heideveld achter de kolonie Willemsoord, onder de gemeente Steenwijkerwold, het lijk gevonden van een bestedeling in die kolonie; hij moet in een met water gevuld gat geraakt zijn, dat door steenpunters was gemaakt. en, nadat hij daaruit was gekomen, op een daarbij zijnd heuveltje gaan zitten en door de koude bedwelmd, zijn dood hebben gevonden. De ongelukkige was uit Amsterdam afkomstig en had den ouderdom van 71 jaren bereikt. Hij was reeds zondag uit de kolonie vertrokken. — Te Vollenhove is door het bedanken van Ds. *Rink* van Bathmen een nieuw twaalftal Predikanten geformeerd, waarop o.a. ook voorkomt Ds. *Huguenin* van Zuidwolde. — Te Brielle is eene vrouw voor de derde maal van tweelingen bevallen; in 14 jaren heeft zij 16 kinderen ter wereld gebragt. — Men verneemt, dat de ambtenaren der registratie gemagtigd zijn, om aan de nieuw gekozene Gemeenteraadsleden terug te geven de zegel- en registratie-regten van de stukken, welke door de nieuw gekozen Raadsleden bij hunne geloofsbrieven zijn overgelegd. — Te Valparaiso is een opstand uitgebroken, doch ook weer onderdrukt, nadat 1200 personen het leven hebben verloren. — Aan de bekende mevrouw *de Bocarmé* is door een jong Engelschman eene som van 600,000 fr. vermaakt, nadat hij haar eerst ten huwelijk gevraagd, doch eene weigering bekomen had. — Een Engelsch blad meldt, dat de Keizer van Rusland aan den Luitenant *Pim* de reis door Siberie geweigerd heeft, omdat hij geen Britsch Officier aan de onoverkomelijke moeijelijkheden, daaraan verknocht, wilde blootstellen; het blad vermoedt echter, dat de ware reden is, dat de Keizer vreest, een mededeeling in den staat van zaken van Siberie inzage te geven. — Het volgende had onlangs in Amerika plaats: Te New-Orleans werd iemand aangeklaagd van 's nachts in een huis ingebroken en een diefstal te hebben begaan. Hij had namelijk eene opening in den muur gemaakt, de bovenste helft van zijn lijf er doorgestoken en op die wijze zich van die voorwerpen meester gemaakt, welke hij verkoos. Zijn verdediger beweerde, dat niet de beschuldigde in het huis was gedrongen, maar slechts een deel van hem. De Jury deed daarop de volgende uitspraak: Dat het bovenste gedeelte van den man schuldig was en sprak het overige gedeelte vrij. De Regter veroordeelde daarop de schuldige helft tot een jaar gevangenisstraf en liet hem in de keus de onschuldige helft af te snijden of met zich naar het gevangenhuis te nemen. — Een huurkoetsier reed tegen het vallen van den avond in een der straten van Londen. Het regende hevig. »Kunt gij mij niet naar het Conventgarden-theater rijden," vroeg een welgekleed heer aan den koetsier, want hij had eene dame bij zich, die hij niet gaarne doornat wilde laten worden. »Heel gaarne," antwoordde de koetsier, »mits gij er niets tegen hebt, om in gezelschap van een ander te rijden." »Dat komt er niet op aan," hernam de mijnheer, die nog al in de angst zat. Hij opende het portier, hielp zijne dame in het rijtuig en nam ijlings ook plaats. De wagen reed gezwind voort en hield na een half uur ter bestemder plaats stil. Beiden stegen uit het rijtuig. Toen de heer de koetsier betaalde, vroeg hij hem, wie of de man toch was, die stil en onbewegelijk in den wagen lag. »Och het is een ongelukkige speler," antwoordde de koetsier, »die zich in zijne woning heeft opgehangen en die ik naar het hospitaal moet brengen, om daar ontleed te worden." Fluks legde hij de zweep op de paarden; de dame kreeg eene flaauwte en de gejaagde mijnheer moest nu weder een ander rijtuig huren, om de verschrikte dame naar huis te laten brengen.

Assen, 19 Januarij.

Gedurende 1851 zijn te Meppel geboren 248 levende en 14 levenloos aangegevenen, waarvan 141 van het mannel. en 121 van het vrouwel. geslacht. Onder deze geborenen bevinden zich 3 paren tweelingen en 9 onechten. Het getal overledenen heeft bedragen 135, als: 64 m. en 71 v. In den loop van dat jaar hebben zich 68 m. en 50 vr. in de gemeente gevestigd, terwijl 47 m. en 41 vr. naar elders zijn vertrokken, Het getal huwelijken heeft bedragen 47, waarvan 39 tusschen jongmans en jonge dochters, en 8 tusschen weduwenaars en jonge dochters. Op 31 Dec. jl. bedroeg de wettige bevolking 3172 mannen en 3493 vrouwen, te zamen 6665 zielen, terwijl de feitelijke bevolking toen beliep 3185 mannen en 3529 vrouwen, te zamen 6714. (*Mepp. Ct.*)

* Bij de herbesteding van de kanaalwerken der Drentsche Kanaalmaatschappij zijn *toegewezen*: 1° aan *J. Schulenberg* en cons. te Coevorden de aardewerken tusschen Meppel en Hoogeveen, voor *f* 75,000; 2°. aan *J. Zwolsman* te Kuinre, de werken van het zesde kanaalpand tusschen de beide sluizen in de gemeente Hoogeven, voor *f* 35,699; 3°. aan *K. van Tongeren* te Heerenveen, de aardewerken boven de Noordersluis tot Nieuweroord, voor *f* 16.400; 4°. aan *J. Zwolsman* voormeld, de kunstwerken van waterontlasting, voor *f* 18.700. De geheele massa van uitbestede werken bedraagt alzoo met die der eerste bestesteding *f* 361,332, gegund aan zeven verschillende aannemers. Een jaar vol drukte en bedrijvigheid wacht de bevolkte streken, waarin de werken worden aangelegd.

— Wij voldoen gaarne aan het ons door den heer *A. L. Lesturgeon*, Predikant te Oosterhesselen, gedaan verzoek, door te melden, dat het berigt, betreffende het overlijden van den Predikant te Sleen, in het vorig no. voorkomende, niet van Z.Eerw. afkomstig is.

— Te Havelte zijn in 1851 geboren 31 mann. en 41 vrouw. geslacht, waaronder 3 levenloos geb.; overleden 29 m. en 24 v. g.; de wettige bevolking beliep op 31 Dec. 1270 m. en 1160 v. g.; te zamen 2430 zielen. (*M.C.*)

— Den 18 Feb. e.k. zal te Deventer worden aanbesteed de levering van 337 paarden, bij de korpsen artillerie en kavalerie benoodigd, waaronder 7 trekpaarden moeten zijn.

Naar men verneemt, hebben de kerkvoogden der Hervormde gemeente alhier het voornemen, om de banken aan de muur in de Hervormde kerk van verhemelten te voorzien; het is te hopen, dat hierdoor aan de vele klagten over togt zal te gemoet gekomen worden.

— J.l. donderdag avond heeft het tooneelgezelschap, onder directie van den heer *Rosenveldt*, alhier, in de nieuwe zaal van *J. B. Schut*, eene voorstelling gegeven, die algemeen heeft voldaan; vooral werd het vrolijke nastukje: *Margot, of de voordeelen eener goede opvoeding* met luiden bijval ontvangen, terwijl, na het eindigen van het stukje, mej. *Bouwmeester*, die de rol van Margot vervuld had, werd teruggeroepen. De verdere representatien, welke dit gezelschap, gedurende dezen winter alhier zal geven, beloven nog eenige genoegelijke avonden aan het Assen publiek te verschaffen, hetwelk, naar wij vertrouwen, daarvan gretig gebruik zal maken, en daardoor dit tooneelgezelschap zal aanmoedigen, om op een volgend winter terug te komen.

— Men verneemt, dat de tot Ingenieur benoemde Aspirant-Ingenieur *L. H. J. J. Mazel* met 1 Mei e.k. van Assen naar Leeuwarden is verplaatst, en dat, te rekenen van dat tijdstip, de Ingenieur *P. J. de Quartel*, thans dienstdoende in het 8e district (Utrecht), als zoodanig zal werkzaam zijn te Assen.

— Naar men verneemt, is de kinderziekte te Meppel nog niet geweken; in de laatste tijden zijn 13 personen daardoor aangetast, waarvan 3 zijn overleden.

* *Hoogersmilde*, 15 *Jan.* Tot ons leedwezen moeten wij berigten, dat alhier de natuurlijke pokken zijn uitgebroken, en wel bij eene kraamvrouw. De lijderesse is heden nacht reeds overleden. Zij had een paar malen hare familie te Zwartsluis bezocht; misschien heeft zij aldaar de smetstof opgedaan. Wij hopen, dat die ziekte zich hier niet verder moge uitbreiden, maar vreezen er te gelijk voor, te meer, omdat hier nog al vele zijn, welke de inenting, of hebben verzuimd, of een vooroordeel tegen dezelve hebben. Wij moeten in dezen eere toebrengen aan den ZeerGel. Heer Dr. *Fledderus*, Med. Doctor enz. te Smilde, die in den verloopen zomer alhier op verschillende tijden eene menigte gratis heeft ingeënt en ook zulks weder herhaalt.

* *Odoorn*, 17 *Jan.* De vermelding van werken der liefde brengt misschien hier of daar iets goeds te weeg. Men weet, dat de man, wiens woning onlangs geheel is afgebrand, door dat onheil veel heeft verloren. Geld en papieren van waarde zijn wel gered, en huis en huisraad waren verwaarborgd; maar hoe vele en groote behoeften deden zich toch terstond gevoelen! Een groot huisgezin en geene woning! ook geen genoegzame voorraad van voedsel en kleederen! Maar spoedig was de nood geweken, en de vrees voor de toekomst voorbij. Het verheugt ons te kunnen berigten, dat een buurman terstond met gewilligheid de kamer van zijn huis aan den winkelier, tot uitoefening van zijn bedrijf, heeft afgestaan; dat in

de woning eens anderen buurmans, de zachte hand der liefde de zwaar gebrande vrouw hulp en bijstand verleent; en dat in nog andere woningen van dorpgenooten de kinderen eene uitnemende oppassing en verzorging vinden. Ook is het der vermelding waardig, dat uit eigene beweging, van verschillende zijden uit de Gemeente, een overvloedige voorraad van voedsel voor de levende have, bestaande in één paard, twee koeijen en eenige schapen, is aangebragt. En wie verneemt het even zoo niet met een waar genoegen, dat eene inzameling van liefdegaven, voor den getrouwen dienstknecht, l.l. zondag in de kerk gehouden, niettegenstaande het weder voor de opkomst hoogst ongunstig was, nog eene som van *f* 42— heeft opgeleverd? Waar zoo werken der liefde, met voorkomende gewilligheid, worden betoond, daar wordt veel leed en smarte verzacht en een navolgenswaardig voorbeeld gegeven, hoe men door vereenigde pogingen, geledene verliezen, zoo veel mogelijk, kan herstellen!

* *Borger*, 18 *Jan.* Als een voordeel van den zachten winter, welken wij dusver gehad hebben, deelen wij mede, dat alhier huisgezinnen zijn, tot den mingegoeden stand behoorende, welke tot nu toe bijna niet van hun eigen wintervoorraad van aardappelen hebben gebruikt, maar die zich steeds hebben gespijzigd met aardappelen, welke zij opdelven uit de akkers, welke in den verloopen zomer met aardappelen waren bepoot en dusver onbezaaid zijn gebleven; dezelve zijn, volgens hun zeggen, een weinig zoet, doch overigens goed gaaf.

* *Coevorden*, 18 *Jan.* Er circuleert bij de neringdoenden hier ter stede een adres aan het gemeentebestuur ter teekening, om pogingen aan te wenden voor het behoud van het garnizoen. Zij verzoeken, dat van wege het bestuur, eene deputatie naar den Koning tot dat einde worde gezonden. In waarheid schijnt het, als of men het stiefmoederlijk bedeelde Coevorden geheel aan vernieling ten prooi wil geven. De verlengde Hoogeveensche vaart kan nimmer voor haar een garnizoen vergoeden, wanneer deze vaart niet met eenig ander kanaal in verbinding komt. En in allen gevalle, is die vaart niet met een tooverslag tot zoo ver te brengen. Waaruit zal de neringdoende in dien tusschentijd zijn bestaan, waaruit de gemeentekas haar te kort vinden, te ontstaan door de mindere opbrengst van de opcenten op geslagt en gemaal? In tijd van vrede is het onzes inziens aan het Rijk onverschillig, waar het den soldaat bezoldigt, daar elders geene behoefte aan bezetting is. Wenschelijk ware het alzoo voor de stad onzer inwoning, dat het garnizoen geenzins verminderd werd.

Gewone vergadering van het Departement Assen der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*, op woensdag den **22** Januarij 1852, des avonds ten zeven ure, ten huize van *J. B. Schut.* Redevoering: Dr. *N. A. Talum Zubli.* Bijdrage: *J. v. d. Scheer Az.* *Namens het Bestuur*,

A. T. HOSTEIJN, *Lid-Secr.*

Voor den braven knecht te Odoorn is nog ontvangen van N. N. te Assen *f* **2**, en van N. N. op het verzoek van zijne kinderen, uit hun spaarpot *f* 1.50.

Heden beviel zeer voorspoedig van eene Dochter *W. C. van der Scheer*, geliefde echtgenoote van

E. K. J. BERTLING.

Assen, 13 *Januarij* 1852.

Heden overleed tot onze bittere smart ons innig geliefd oudste Zoontje *Hugo Christiaan*, in den jeugdigen leeftijd van een jaar en zeven maanden.

Hoogeveen, *den* 11 *Jan.* 1852.

H. J. CARSTEN.

H. A. J. CARSTEN — SWAVING.

Eenige algemeene kennisgeving.

De Notaris Mr. *H. J. Carsten* te Hoogeveen, zal, ten verzoeke van zijne principalen, op woensdag den **21** Januarij e.k., des voordemiddags om 10 uren, ten huize van *Jan Harm Oosterhuis*, Kastelein te Ruinen, bij PALMSLAG, publiek verkoopen:

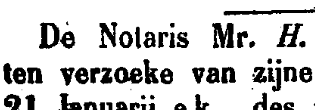

Eene **BOERENPLAATS**, bestaande uit **Huis** en **Erf**, **Tuin**, **Groenland** en **Bouwland**, benevens ruim 50 bunders **HEIDEVELD**, alles aan elkander gelegen tusschen Ruinen en Pesse, in de gemeente Ruinen, en zeer geschikt tot ONTGINNING.

VERPACHTING.

Op donderdag den 22 Januarij 1852, des voordemiddags precies te tien uren, zal de Ontvanger der Registratie voor de geregtelijke akten te Groningen, onder nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Minister van Financiën, ten overstaan van Mr. *J. W. Quintus*, Notaris te Groningen, en ten huize van den logementhouder *H. van der Laan*, aan de Groote Markt aldaar, **voor den tijd van één jaar**, ingaande 1 April 1852, in 't openbaar verpachten:

DE ONTVANGST DER TOLGELDEN

aan de Rijksboomen op de groote wegen der **1e** *klasse van Groningen over Assen naar de Overijsselsche grenzen*, *van Groningen naar de Vriesche grenzen en van Groningen naar Delfzijl*, waarvan de voorwaarden op de gebruikelijke plaatsen zijn ter lezing gelegd, en bovendien voorhanden zijn aan de kantoren van de Ontvangers der Registratie en Domeinen, waaronder de tollen ressorteren.

De Ontvanger voornoemd,

POSTER.

Publieke Verhuring

van eenige stukken **GROEN- en BOUWLAND**, gelegen bij het huis bewoond door *H. Sol*, op Donderdag den 22 Januarij 1852, des avonds om 7 uren, ten huize van *J. Oostergetel.*

E. K. J. BERTLING.

GROOTE HOUTVERKOOPING

IN HET NORGER HOUT.

Op vrijdag den 23 Januarij 1852, des morgens te 10 uren te beginnen, zullen in het Norger hout, gemeente Norg, ruim ½ uur gaans van de Norgervaart verwijderd, publiek worden verkocht: **Verscheidene honderden aldaar op stam staande Eikenboomen**, meerendeels buitengewoon zwaar en lang, waaronder eenigen, die de dikte hebben van **Molenassen**, zeer geschikt voor Aannemers, Scheepstimmerlieden en allerlei soort van timmerwerk, terwijl op ZATURDAG den 24 Januarij daaraanvolgende mede in gemeld bosch, en te Westervelde in de nabijheid van gemeld bosch, mede des morgens te 10 uren te beginnen, zal worden verkocht, **eene aanzienlijke partij groote perceelen eiken schil- en weekhout.**

J. L. TONCKENS,

Notaris

Ten verzoeke van de door den Heer Mr. *A. Homan*, Notaris te Vries, gestelde volmagten, zullen te Vries, ten huize van den kastelein *R. J. Homan*, op zaturdag, den 24 Januarij aanstaande, des voormiddags te tien uur te beginnen, ten overstaan van den Notaris Mr. *C. E. Kniphorst* te Zuidlaren, publiek worden verkocht de navolgende aan genoemden heer *Homan* toebehoorende onroerende goederen, als:

1°. Eene **BOERENPLAATS**, staande en gelegen te Oude-Molen, gemeente Vries, met de daarbij en daaronder behoorende **Bouw-, Hooi- en Weidelanden, geregtigheden en waardeel** in de markte van Vries en in de markte van Gasteren, Gemeente Anlo, invoegen dit alles thans meijerswijze wordt bewoond en gebruikt door *Albert Lammers*; behoorende bij deze plaats een kamp **Groenland**, onder Gasteren, gemeente Anlo, de Hees genaamd, welke afzonderlijk zal geveild worden.

2°. Twee te Vries gelegene **KEUTERIJEN** met de daarbij en daaronder gelegene **Landerijen en Waardeel**, thans in gebruik bij *David Timmer* en *Boele Smeenge*,

3°. Een perceel **HOOILAND** op de Eeldermade in de Haverkampen.

4° Eenige perceelen **GROENLAND** op de Peizermade.

N.B. De goederen, onder 1°. en 2°. vermeld, zullen eerst in perceelen, ten dage van verkoop op te geven, en later, zoo verkoopers zulks goedvinden, de geheele plaatsen bij elkander geveild worden.

Zuidlaren, 12 *Januarij* 1852.

Mr. C. E. KNIPHORST.

Hilbert Beugeling te Rolde is voornemens, op woensdag den 21 Januarij e.k., des voordemiddags om 10 uur, ten huize van *Hendrik Rebbers* te Rolde, publiek te verkoopen, 6 à 8 akkers **BOUWLAND**, 3 à 4 perceelen **GROENLAND**, benevens eenige **binnengrond**, alles gelegen om en nabij Rolde.

Westerbork, *den* 17 *Januarij* 1852.

J. T. KIJMMELL, *Notaris*.

H. R. Gerding te Eursinge Beilen, is voornemens, ten zijnen huize, op zaturdag den 24 Januarij e.k. des voordemiddags om 10 uur, publiek te veilen: Een **Huis en Erf**, 4 mudden **bouwland**, een perceel **groenland**, groot 1½ dagwerk, benevens een perceel **turfveen**, alles gelegen nabij Eursinge Beilen.

Westerbork, *den* 18 *Januarij* 1852.

J. T. KIJMMELL.

Ten overstaan van den Notaris Mr. *J. T. Kijmmell* te Westerbork, zullen in de zoogenaamde Mantinger bosch, gemeente Westerbork, op nader te bepalen tijd, publiek worden verkocht, **600 à 700 extra lange en zware eikenboomen.**

Westerbork den 18 *Januarij* 1852.

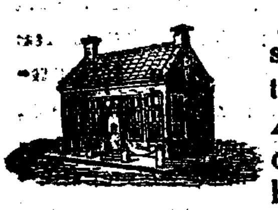

Op maandag den 26 Januarij aanstaande, des avonds te 7 uur, zal, ten huize van den logementhouder *A. Hofste*, ten overstaan van den ondergeteekende Notaris, plaats hebben **DE PALMSLAG** van de goederen van den Heer Mr. *A. Homan*, Notaris te Vries, den 17 dezer bij inzate geveild en bestaande in: *a.* Eene **Kapitale HEERENBEHUIZING** met **Tuingrond**; *b.* **STALLING en WASCHKEUKEN** met **Grond**; *c.* **SCHUUR** op afbraak; *d.* Vier zeer geschikte **HUISPLAATSEN**, alles staande en gelegen te Assen; *e.* p. m. **6 BUNDERS** in het ZEIJERVEEN, gemeente Vries; *f.* Twee **AKKERS** op den ESCH TE BALLO; *g.* Onderscheidene perceelen **BOVENVEEN** zonder ondergrond, in het 5e. blok aan de Meesterswijk te Smilde.

De heerenbehuizing staat op *f* 5500-» en het Zeijerveen op *f* 1697-50.

Voorts zullen alsdan tevens worden geveild: Een perceel **VEEN**, gelegen onder Zeijen, en een onder ter Aard, beide onder de veenadministratie van *H. Jansen* te ter Aard, behoorende aan de familien *Homan* en *Witsenborg*; waarvan op vrijdag e.k. des voormiddags te 10 uur aanwijzing door *H. Jansen* zal gedaan worden.

Assen, 19 *Januarij* 1852.

H. H. VAN LIER.

DE FINALE VEILING

der **LANDERIJEN** van den Heer *Hiddingh*, in het Veenigerland, op het Aardsche Veld en aan het Vredevelderpad, zal plaats in het Logement van *Albert Hofste* te Assen, op maandag den 26 Januarij 1852, des namiddags precies te vijf ure.

H. H. VAN LIER.

DE PALMSLAG

van het **LAND** van den Heer *Eekhout* op de Jonkerswijk te Smilde, zoomede de VERKOOPING van de kampen **ONDERGROND** op de van Lierswijk zal plaats hebben op dingsdag den 27 Januarij 1852, des avonds te zes ure, in het Logement de Veenhoop te Smilde.

H. H. VAN LIER.

De Erven *Kijmmell* te Smilde zijn voornemens op dingsdag den 27 Januarij 1852, des voordemiddags 10 uur, aan de hoofdvaart te Smilde publiek te verkoopen, **40 stuks extra zware EIKENBOOMEN**, benevens eene partij **ESSCHENBOOMEN** en **ELZENHOUT**, alles onmiddellijk aan het water staande te Smilde.

H. H. VAN LIER.

DE FINALE VEILING

van de **BEHUIZINGE** en **TUIN** van de Heeren *Buirema* en *Michels* aan den Groningerweg te Assen zal plaats hebben op vrijdag den 30 Januarij 1852, des avonds te zeven uren, in het locaal van *Jan Oostergetel* te Assen.

H. H. VAN LIER.

Burgerlijke Stand.

ASSEN. 11—18 Bevallen: Geessien Ferwerda, geb. Timmer, van een Z.; Sieuwtje Kruizinga, geb. Amse, van een Z; Jantien Bakker, geb. Boelens, van een Z.; Maike Hasper, geb. Beuker, van eene D.: Peterdina Lamberts, geb. Lamberts, van eene D. — Bovendien geb. 1 M. 1 V. gesl. — Geh. 0. — Overl. 1 M. g.

MEPPEL. 9—16 *Jan.* Ondert.: H. Bezoen en F. W. Oosterhof. — Bevallen: H. van den Berg, geb. Bolhuis, van eene D.; A. Jansen, geb. Brandligt, van eene D.; J. Strik, geb. ter Heide, van een Z.; W. ter Wal, geb. ten Hove, van eene D. — Overl.: H. Hakman, weduwenaar van J. Antonie, oud 83 jaren en 10 maanden; A. van Dijk Moraal, echtg. van H. Nuis, oud 34 jaren; A. Schuinder, oud 1 jaar en 6 maanden, Vr. g.; G. ter Wal, weduwe van Hk Timmerman, oud 66 jaren. Voorts is aangegeven een levenloos kind van het Vr. geslacht.

COEVORDEN. 11—18. Overl. Johannes Gerhardus van Unen, oud 7 maanden; een levenloos kind van het Vr. geslacht aangegeven van A. Dilling en A. Koenderink.

HOOGEVEEN. 11—17 *Jan.* Ondert.: Hendrik Willem Damming met Hilligje Peggeman; Harm Stoter, weduwenaar van Femmigje Everts, met Jantje Veldman; Stoffer Gort met Geesje Veldman. — Gehuwd: Reinder Geerts Maatjes, weduwenaar van Jantje Geerts Moes, met Geertruida Blokzijl. — Bev.: Grietje Osstindien, geb. de Jonge, van eene D.; Evertje Kuiper, geb Hofman, van een Z.; Hendrikje *Winkel*, geb. Vos, van eene D.; Grietje Coelingh, geb. Koes, van eene D.; Janna Melissen, geb. Veldman, van een Z.; Johanna Lunenborg, geb Moes, van eene D.; Zijntje Pieters, geb. Haveman, van een Z. — Overl.: Aaltje Lubbers, echtgenoot van L. H. Slaa, oud ruim 58 j.; Annigje Benjamins, oud 10 weken; Lammigje Smit, oud ruim 12 j. Voorts een levenloos kind van het M. geslacht aangegeven van Roelof ten Kleij en Grietje Giezen.

SMILDE. 11—18 *Jan.* Bevallen: B. Polak, echtg. van L. Colthof, van eene D.; P. F. C. Hatzman, echtg. van C. S. A. IJpma, van eene D.; M. Heins, echtg. van A. Sterke, van een Z.; E. Corba, echtg. van J. Pomper, van tweelingen, beide Zoons, waarvan een dood geboren; A. M. Schwartz, echtg. van J. A. Kalt, van een Z.; T. Koops, echtg. van S. ter Steege, van eene D.; J. Tingen, echtg. van J. Udinga, van een Z. — Overl.: B. Colthof, oud 2 dagen; Jantje Wolters, oud 56 jaren; Jacoba de Boer, oud 20 jaren; Wolter Postema, oud 1 jaar en 9 maanden.

MEPPEL, 15 *Jan.* Rogge *f* 6.30 a *f* 6.60. Boekweit *f* 4.00 a *f* 5.25. Boter $1\frac{1}{4}$ ned. pond *f* 1.00 a *f* 1.10. Boter $\frac{1}{4}$ vat *f* 13.00 a *f* 14.75. Broodzett: 6 ned. p. *f* 0.51.

GRONINGEN, 16 *Jan.* Tarwe f 7.75 a f 6.30. Rogge N. f 6.40 a f 7.00, O. f „.„„ a f „.„„. Boekweit, zand f 4.70 a f 5.15, veen f 5-05 a f 4.75. Garst f 4.30 a f 4.85; Nieuwe zomer f 4.10 a f „.„, knobbe f 4.40 a f 4.70. Dikke haver f 2.25 a f 3.25. Voerhaver f 2.20 a f 2.60. N. Paardeboonen f 4.50 a f 5.40. Koolzaad f 9.25 a f „.„. Gort grove f 7.00 a f 7.40, parel 100 ned. pond. f 10.00 a f 11.00. Raapolie per vat f 28.00. Boter $\frac{1}{4}$ ton f 24.50.

ZWOL, 16 *Jan.* Tarwe *f* $8.87\frac{1}{2}$ a *f* 8.00. Rogge *f* 6.85. a *f* 6.70. Garst *f* 4 20 a 4.00. Boekweit *f* 5.40 a *f* 4.80. Boonen *f* 6.00 a 5.60. Aardappelen *f* 2.00 a *f* 1.35. Boter $\frac{1}{8}$ ton *f* 16.25 a *f* 15.75, Ned. p. *f* $0.67\frac{1}{2}$ a *f* 0.55.

AMSTERDAM, 17 *Jan.* Werk. Sch. $2\frac{1}{2}$ pct. $58\frac{1}{16}$ a $58\frac{3}{16}$; dito 3 pct $68\frac{3}{4}$ dito 4 pct. $88\frac{7}{8}$ a $88\frac{15}{16}$.

STUKKEN van *f* 10.00 *f* 9.65 a *f* 9.75.

Te *Assen*, bij VAN GORCUM & COMP., Provinciale Drukkers.

Zwolsche Diep.

De heer Mr. *L. Oldenhuis Gratama* te Assen heeft, naar aanleiding van het verslag, betrekkelijk de zaak van het Zwolsche Diep, door de Ingenieurs *Ferrand*, *van Gendt* en *Staring* opgemaakt, eene beschouwing gegeven, waarin hij de voornaamste punten der aanhangige zaak, zoo als ze hem door de bezadigdste en kundigste schippers zijn voorgedragen, aan dat verslag toetst, en de gevolgtrekkingen, daaruit opgemaakt, aan het onpartijdig oordeel des publieks overlaat. Na in den aanvang van zijn onderzoek opgemerkt te hebben, wat de binnenschipperij, die in haar bedrijf en bestaanmiddelen, door de tolheffing op het Zwolsche Diep, wordt belemmerd, van een parlementair onderzoek mogt verwachten, namelijk dat de vragen anders waren gesteld, en meer gerigt op het punt der tolheffing, op de belemmering, die de werken aanbrengen en op hare sobere bestaanmiddelen; na de vermelding dat de commissie van ingenieurs bij alle belanghebbenden, maar niet bij de schipperij, informatien heeft ingewonnen, wijst de schrijver op het historiële gedeelte van het verslag, waaruit blijkt, dat zoowel de Overijsselsche en Drentsche schippers, als eenige dijksdistricten en polderbesturen tegen de concessie bij het gouvernement in der tijd krachtig hebben geprotesteerd, en de vooraf geraadpleegde heeren van den waterstaat, het ontwerp, op verschillende gronden hebben afgekeurd of hebben willen wijzigen. Daarna neemt de schrijver de woorden van het verslag over, waar het geldt de goed- of afkeuring van de beginselen der bekribbing, en hare gevolgen, en ontleent daaruit de gevolgtrekkingen: 1°. dat de groote verwachtingen, die men aanvankelijk van de werking der dammen heeft gekoesterd, zijn te leur gesteld; 2o., dat alleen door de werking des strooms geene voldoende diepte is te verkrijgen; 3°. dat de door den stroom ontstane ondiepten, steeds door den baggerbeugel zullen moeten worden weggemaakt; 4°. dat men voor de monding altijd eene ophooping van afgevoerde stoffen zal te wachten hebben; 5°. dat men vermeent te moeten afraden, om door uitschuring op eenige verdieping buiten de kribben te rekenen: 6°. dat evenwel de vooruitzigten der werken voor de toekomst geruststellend zijn. Een *tweede* punt van schrijvers beschouwingen is: het onderzoek van het vaarwater, door heeren Ingenieurs ingesteld. Hieruit blijkt, zegt hij, 1°. dat, behalve de ondiepte buiten de monding (1.8) tusschen de kribben, in eene geul is bevonden 1.9 tot 1.2 el, hetgeen gemiddeld 1.95 kon worden genoemd, doch hetgeen niet doorgaat, omdat, alwaar 1.9 diepte is, men niet met 1.95 vlot kan varen; 2°. dat er in eene geul eene verdieping bestaat van 2 tot 3 palm, hetgeen, om tot 2.2 te komen, 5 palm 5 duim had moeten wezen; 3°. dat, wanneer er in eene geul van 20 el breedte 2.2 diepte wordt onderhouden, de Maatschappij geacht zal kunnen worden aan hare verpligtingen te hebben voldaan; 4°. dat bij hoog water schepen van de volle breedte tusschen de kribben en de ligtgeladen bij laag water kunnen gebruik maken; 5°. dat men afraadt, om over de volle breedte tusschen de dammen 2-2 diepte te onderhouden en 6°. dat men zich moet voorbereiden tot het uitzetten der leidammen. De Schrijver merkt voorts op, dat de heeren Ingenieurs, ofschoon overeenkomstig met de aan hen opgedragen last, bij hun onderzoek zich alleen tusschen de kribben en bij de monding hebben bepaald en niet de minste opgave doen van den waterstand buiten de kribben, noch hoedanig het vroegere vaarwater ten gebruike der schippers is geweest; hij betreurt het daarom dat bij dat onderzoek geene kundige schippers tegenwoordig zijn geweest, die alsdan opmerkzaam hadden kunnen maken (gelijk ook blijken kan uit de peilingen van den heer *v. Diggelen* in 1843), dat zelfs tot op eenige honderden ellen afstands buiten de monding, de waterstand nagenoeg dezelfde blijft. Voorts wenscht de schrijver, dat, wanneer weder een onderzoek deswege plaats hebbe, men de schipperij raadplege en lette, hoezeer het vaarwater voor hen is verergerd, en welke behoefte er in den bestaanden toestand aan een bruikbaar jaagpad bestaat, waarop de schipperij regt heeft. Ten slotte wijst hij op de aanmaning van de Ingenieurs, om een onderzoek te doen, of niet de inrigting van het tarief *naar den maatstaf van den diepgang* der schepen uitvoerbaar is, en verre de voorkeur verdient boven het thans gevolgde stelsel, waarbij de tonnen-inhoud tot grondslag ligt. *(Amst. Ct.)*

TOELICHTING *op het berigt nopens de ZANGSCHOOL te Gasselternijeveen.*

Het is eene onomstootbare waarheid, eene waarheid, waarvan de geschiedenis en ervaring de overtuigendste bewijzen opleveren, dat er niet zelden menschen worden gevonden, die eenige werkzaamheid beginnen, voor wier verrigting ze geene voldoende kennis en geschiktheid bezitten. Voor de uitoefening van zulk eene werkzaamheid wagen de zoodanigen het dikwijls gebouwen in te nemen, zonder van derzelver bestuurders autorisatie te verzoeken. Wordt hun de verdere voortzetting van het op eigen gezag begonnen werk belet en de daarvoor onregtmatige inneming der plaats verboden, dan zoekt men, hoewel misschien ter goeder trouw, het publiek in den waan te brengen, dat het Bestuur, al wat voor land en kerk heilzaam kan genoemd worden, poogt te onderdrukken, in plaats van te ondersteunen en te bevorderen. Dit vinden we bewaarheid in de *Drentsche Courant* van den 30 December l.l. Daar we echter geene lezers van dit blad zijn, viel het ons, als bij toeval, onder het oog. Kortelijk vonden we daarin den inhoud medegedeeld van een aan den heer Redacteur toegezonden artikel betrekkelijk de zangvereeniging te Gasselternijeveen. Na het lezen van dat berigt gevoelden we ons als *mensch*, *burger* en *Christen* gedrongen, de pen op te vatten en, door middel van dit blad, de geheele zaak toe te lichten, omdat we vreesden, dat het geëerde publiek anders een verkeerd denkbeeld zoude krijgen van den heer Burgemeester, als of deze zulke nuttige inrigtingen zou willen weren. Te meer gevoelden we ons daartoe verpligt, omdat de Burgemeester door verre weg de meeste ingezetenen van de gemeente wordt geacht en geëerd, en door *woord* en *daad* toont, dat Z.Ed. het nuttige en heilzame, zoowel in een zedelijk als stoffelijk opzigt, poogt te bevorderen. Doch ter zake.— Eenige jonge lieden dan te Gasselternijeveen hadden met elkander — den tijd, wanneer is ons onbekend — op eigen gezag en naar eigene zienswijze eene zangvereeniging gevormd, die, wegens gebrek aan doelmatige inrigting, kiemen van schadelijke vruchten openbaarde en niet voor het oog des Burgemeesters onopgemerkt bleven. Voor de plaats dier vereeniging had men eerst het kerk- en naderhand het schoolgebouw verkozen, zonder hiervan noch het eene of andere Bestuur kennis te geven. — Wie geen vreemdeling is in de maatschappij en tevens eenen blik kan werpen op den achter onzen rug liggenden oceaan der gebeurtenissen, zal ongetwijfeld geene redeneerkunstige bewijzen noodig hebben, om de waarheid te beämen, dat eene inrigting, hoe heilzaam anders ook, geheel nutteloos, ja, zelfs schadelijk kan worden, wanneer daarbij geene bekwame, der zake kundige directie, noch eenige orde of regel aanwezig is. Dit nu was het geval met de genoemde zangvereeniging. Zoo als ons door eenige waarheidlievende leden is verhaald, en wij ook zelve eenige malen toeschouwers zijn geweest, dan heerschte daar eene zekere ordeloosheid. Ieder handelde naar eigene willekeur. Ieder dirigeerde, naar het ons voorkwam, zonder de noodige geschiktheid. Blijkbaar moest zulk eene vereeniging doelloos worden niet alleen, maar buiten twijfel vroeg of laat, inbreuk maken op de vrede en de eensgezindheid. Daarom meende de heer Burgemeester dit bij tijds te moeten voorkomen en dien ten gevolge dat gezelschap te doen ophouden. Dus niet om de vereeniging zelve, maar om hare verkeerde inrigting en de nadeelige gevolgen, die er uit konden voortvloeijen, kwam Z.Ed. Achtb. tot het besluit, om het bedoelde gezelschap de verdere gebruikmaking van het schoollocaal te verbieden. De leden meenen zich over dit verbod te moeten beklagen, volgens het berigt, voorkomende in dit blad van den 30 December. Doch wij moeten bekennen, dat we uit den mond der bezadigste en verstandigste leden geene enkele klagte dienaangaande hebben vernomen, maar zij ons wel hebben verklaard, dat ze reeds voor lang het plan hadden gevormd, aan zulk een gezelschap geen deel meer te nemen, en den door het Hoofd genomenen maatregel billijkten. — Dat die zangvereeniging »aanzienlijke vorderingen" heeft gemaakt, komt ons zeer raadselachtig voor. Om hieraan eenig geloof te kunnen schenken, moeten we de lezers doen opmerken, dat ze het woord: *aanzienlijk*, in een *zeer* betrekkelijken zin moeten nemen en alleen op de allereerste beginselen der zangkunst toepassen, of de vereeniging beantwoordde, op verre na niet, aan eene harer voornaamste bedoelingen, n.l.: de veredeling en ondersteuning van het kerkgezang. — Ieder weldenkende, die op de rust en orde der gemeente eenigen prijs stelt en elke aanleiding tot vernietiging derzelve gaarne uit den weg ziet ruimen, zal het gedane verbod door den Burgemeester niet alleen goedkeuren, maar ten volle moeten toejuichen. — Men behoeft zich dan ook niet te verwonderen, dat Z.Ed. Achtb. hierdoor bij het kundigste en beschaafdste gedeelte der ingezetenen vooral niet in achting is gedaald, maar *zeer* gerezen en aanmerkelijk in vertrouwen is toegenomen

Hiermede meenen we nu aan onze aller verpligting, n.l.: het verdedigen en handhaven der gulden waarheid, die door den wijsten Koning der ouden bij een gouden appel werd vergeleken, te hebben voldaan en het maken van verkeerde gevolgtrekkingen te zijn voorgekomen.

EEN ONPARTIJDIGE EN VRIEND DER WAARHEID.

Wij voldoen gaarne aan het ons van eene geachte zijde gedaan verzoek door op te nemen het volgend uittreksel uit het verslag van den Staat der Landhuishoudkundige School te Groningen in het jaar 1852:

Wij vangen dit verslag aan met de voor ons gewigtige mededeeling, dat het Zijne Majesteit onzen geëerbiedigden Koning behaagd heeft, in den loop van dit jaar niet alleen den titel van *Beschermheer der Landhuishoudkundige School te Groningen*, op ons daartoe gedaan verzoek, aan te nemen, maar ook metterdaad te toonen, dat Z.M. de belangstelling in den Vaderlandschen Landbouw, waarvan Hij zoo meenigwerf reeds de blijken gegeven heeft, ook tot deze onze Inrigting wil uitstrekken. Wij vonden daarvan onder anderen het duidelijk en aangenaam bewijs in de geheel ongevraagde, maar daarom te welkomer, toezending van een werktuig, om *droogpijpen (draineer-buizen)* in het groot te vervaardigen.

Wij werden vereerd met een bezoek van Zijne Koninklijke Hoogheid den Prins van Oranje en later ook van Zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche Zaken, welke de geheele inrigting in alle bijzonderheden naauwlettend, en, zoo wij vertrouwen, tot zijn genoegen, heeft bezigtigd; iets waarvan wij ons gunstige gevolgen in de toekomst voorstellen.

Met eene uitbreiding der inrigting hebben wij een' aanvang gemaakt, zoowel door de vermeerdering der in het zomerhalfjaar aan de boerderij der school voor de daar aanwezige leerlingen gehoudene lessen, waar dit jaar o.a. een beknopt overzigt der *Meteorologie* is bijgevoegd en eenige gedeelten der *Dier-* en *Kruidkunde* meer opzettelijk zijn behandeld; als vooral ook door (mede zonder verhooging van de inschrijvingsgelden der Leerlingen) in het winterhalfjaar, dat nu met den 15 October l.l. is aangevangen, lessen te doen geven in de beginselen der Volkshuishoudkunde en in de bereiding van Landbouwproducten; welke beide zaken wij meenden, dat aan de reeds gehouden wordende lessen met nut konden worden toegevoegd; in welke meening wij ons dan ook aanvankelijk niet bedrogen hebben gezien.

Het Laboratorium voor de Scheikunde enz. is overgebragt in een nieuw en ruim locaal, in hetwelk thans niet alleen de lessen in de Scheikunde, maar ook die in de Natuurkunde en Natuurlijke Historie gegeven worden. De gelegenheid biedt zich daar aan, om scheikundige ontledingen van onderscheidene, voor den landbouw belangrijke stoffen te doen verrigten, gelijk ons dan ook reeds aarde van elders toegezonden en hier naar behooren onderzocht is; welke gelegenheid wij steeds gaarne voor allen openstellen, onder eenige betaling voor de kosten en ten behoeve onzer instelling.

Met het uitbreiden der landerijen, behoorende tot onze Inrigting voor de practijk der Landhuishoudkunde te Haren in de nabijheid dezer stad, en met het voór de leerlingen zoo nuttig in orde brengen van vroeger woeste of slecht gelegene grondstukken zijn wij geregeld voortgegaan. Niettegenstaande de mingunstige omstandigheden, door de zeer schadelijke, natte weersgesteldheid van de maand April dezes jaars, hebben wij echter het genoegen gehad, een zeer goeden oogst, inzonderheid van koolzaad, gerst, haver, erwten, boekweit, en groote spurrie, te hebben ingezameld, welke gunstige uitkomsten wij voor een goed deel toeschrijven aan de vroeger en nog steeds, van tijd tot tijd plaats gehad hebbende verdieping van den bouwgrond door den *grondwoelder* of *ondergrondploeg*, waardoor, bij vochtig weder, het water naar de diepte kan wegzinken en, bij droogte, weder naar boven wordt opgezogen.

Het aantal leerlingen heeft in het zomerhalfjaar 11 bedragen en in het thans loopende winterhalfjaar 23, zoowel uit de provincie Groningen, als uit Zuid- en Noord-Holland, Utrecht en Noord-Braband afkomstig; doch wat meer van gewigt is, dan het *getal* onzer hoorders, is, dat zij vele blijken gegeven hebben van ijver en belangstelling in hunne studiën, en dat geen van allen in zijn gedrag eenige reden tot klagten gegeven heeft; zoodat alles met onderling genoegen en nut geregeld is voortgegaan.

Wij mogen echter hieromtrent eene aanmerking niet terug houden. Dit namelijk: dat sommige onzer leerlingen de Landhuishoudkundige School te vroeg verlaten, vóór dat zij gedurende den geheelen driejarigen wintercursus en daarbij ten minste gedurende twee zomers de lessen hebben bijgewoond.

In de tweede plaats meenen wij niet onopgemerkt te moeten laten, dat enkele leerlingen eenigzins laat bij ons komen. De ondervinding toch heeft ons doen zien, dat het beter is, dat zij op 16- of 17jarigen leeftijd hunne studiën bij ons aanvangen en eerst, nadat zij twee winters en twee zomers bij ons hebben vertoefd, eenen derden of ook wel nog eenen vierden zomer in een welingerigt boeren bedrijf elders gaan doorbrengen, om dan nog eens eenen derden winter-cursus hier te houden. Wanneer men daarentegen aanvangt met eenen geruimen tijd bij eenen gewonen boer door te brengen, kan men zich later moeijelijk aan geregelde studie gewennen, raakt men te veel doordrongen van den hier en daar nog te zeer heerschenden voorvaderlijken slenter en loopt men, geene genoegzame wetenschappelijke bezigheid hebbende, op zeer jeugdigen leeftijd en in den omgang met oudere en soms ruwe arbeiders, ook te veel gevaar van onzedelijkheid of verkeerde hebbelijkheden, waartegen men op lateren leeftijd en, na eerst een goeden grondslag gelegd te hebben, beter bestand is.

Wij wenschen alzoo, dat men, op de Landhuishoudkunde zich willende toeleggen, bij ons beginne, ten einde alzoo de wetenschap, in verband met de praktijk alhier, ten grond te leggen en eerst later nog eene nadere oefening in de praktijk, op eene andere plaats daaraan toe te voegen.

Ten slotte moeten wij nog eenen belangrijken, in den loop dezes jaars genomenen, maatregel vermelden. Ten einde ons namelijk steeds in geregelde betrekking te houden met andere gewesten onzes rijks en met het naburige Oost-Friesland, hebben wij een aantal invloedrijke mannen verzocht, den titel van *Correspondent der Landhuishoudkundige School te Groningen* te willen aannemen, opdat zij de belangen dezer inrigting, bij voorkomende gelegenheden, ter harte zouden nemen en opdat er in elk gewest eenige personen zouden zijn, tot wie belanghebbenden zich steeds om nadere inlichtingen zouden kunnen wenden. De namen der personen, die deze betrekking wel op zich hebben willen nemen, zijn o.a. de volgende: *J. van Konijnenburg*, Directeur der Koloniën van Weldadigheid te Frederiksoord; Mr. *P. W. Alstorphius Greevelink*, lid van de Arrondissements-Regtbank te Assen; en *B. Verver*, Professor te Maastricht.

Uit naam van het Bestuur der Landhuishoudkundige School te Groningen:

Groningen, J. W. C. VAN ITTERSUM, *voorzittend Kommiss.*
22 *Dec.* 1851. H. C. VAN HALL, *Directeur.*

— Voor eenigen tijd deed een herdersjongen van 16 jaren bij Milaan een jong meisje geweld aan en doodde haar vervolgens door een slag op het hoofd. In de gevangenis verklaarde hij, dat hij de misdaad op ingeving des duivels verrigt had. Den volgenden morgen vond men den tot nu toe altijd levendigen jongen in een toestand van volkomene verstands-verbijstering; hij beefde en zakte bij iedere schrede ineen, liet het hoofd nu eens naar de eene dan weer naar de andere zijde hangen, sprak onzamenhangende woorden, antwoordde op niets, wat hem gevraagd werd, en scheen het lijk, als men dit voor hem hield, niet te herkennen. De ter onderzoek geroepen arts verklaarde dezen toestand geveinsd; de jongen werd, allernaauwkeurigst gade geslagen, en alle proeven werden in het werk gesteld, om zich van deze huichelarij te overtuigen. Men brandde hem met gloeijende tangen, en er werd vuur onder zijn bed gelegd, hij werd onverwachts met eene hoeveelheid koud water overgoten enz., de verstands-verbijstering bleef echter aanhouden. Nu en dan stootte hij onzamenhangende klanken uit. Zijn verdediger was derhalve overtuigd, dat het vergrijp hem niet konde toegerekend worden; de arts daarentegen hield vol, dat de jongen alles veinsde, maar konde deze zijne meening niet bewijzen. Eindelijk kwam de knaap voor het Hof van Assises te Angusta; hij antwoordde op niet eene vraag, en toonde steeds dezelfde torpiditeit. De regters verklaarden hem schuldig aan de misdaad, maar niet dat die hem volkomen toegerekend konde worden. Zijn vonnis luidde 3 jaren gevangenisstraf. Naauwelijks was hij in de gevangenis gebragt, of hij sprong op van vreugde, dat het hem zoo goed gelukt was, de regters te bedriegen en de pijnlijke straf te ontgaan; hij heeft zich steeds wel bevonden, maar op raad van een anderen gevangene steeds verstands-verbijstering geveinsd. Dit is zeker een zeldzaam voorbeeld van eene zoo streng volgehoudene veinzerij.

Te Assen, bij VAN GORCUM EN COMP., Provinciale Drukkers.